

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exetasis Testimoniorvm, Qvae Martinus Bucerus ex
Sanctis Patribus, non sanctè edidit**

Gardiner, Stephen

Lovanii, 1554

Augustinus de gratia & libero arbitrio, Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29410

ipse tunc sine dubio iudicabit.

Augustinus de gratia & libero arbitrio, Cap. 1.

Hinc autem Domino loquenti cum dixissent discipuli: Si talis est causa homini cum vxore, non expedit nubere, respondit eis, non omnes capiunt verbum hoc, sed quibus datum est: Nunquid non liberum arbitriū Timothei est exhortatus Apostolus, dicēs, contine te ipsum? & in hac re potestatem voluntatis ostendit, vbi ait: Non habens necessitatem, potestatem autem habens suæ voluntatis, vt seruet virginem suam, & tamē non omnes capiunt verbum hoc, sed quibus datum est: quibus enim non est datum, aut nolunt, aut non implent quod volunt: quibus autem datum est, sic volunt vt impleant quod volunt. Itaque vt hoc verbum, quod non ab omnibus capitur, ab aliquibus capiatur, & Dei donum est, & liberum arbitrium. De ipsa quoque pudicitia coniugali, nempe Apostolus ait. Quod vult faciat, non peccat si nubat, & tamen etiam hoc Dei donum est, dicente scriptura: A Domino iungitur mulier viro. Ideo doctor gentium, & pudicitiam coniugalem per quam non fiunt adulteria: & perfectiorem continentiam, per quam nullus concubitus quæritur, sermone suo commédans, & hoc & illud donum Dei esse monstrat, scribens ad Corinthios, & admonēs coniuges, ne se inuicem fraudent: quos cum admonuisset, adiecit: vellē autē omnes homines esse sicut me ipsum,

K quia

Doctrina
hac quam
dissidet à
Bucerana?

Liberum arbitriū, in capiēdo donū cælibatus.

quia utique ipse ab omni concubitu continebat, & continuo subiunxit: sed vnusquisque proprium donum habet à Deo, alius sic, alius autē sic: Nunquid tam multa quæ præcipiuntur in lege Dei, ne fornicationes & adulteria committantur, indicant aliud quàm liberum arbitrium? Neque enim præciperentur, nisi homo haberet propriam voluntatem, qua diuinis præceptis obediret, & tamen Dei donum est, sine quo seruari castitatis præcepta non possunt. Vnde ait ille in libro sapientiæ: Cùm scirem quia nemo esse potest continens, nisi Deus det: & hoc ipsum erat sapientiæ, scire cuius esset hoc donum: Vt autem ista non seruentur castitatis sancta mandata, vnusquisque tentatur à concupiscentia sua abstractus & illectus, vbi si dixerit: volo seruare, sed vincor à concupiscentia mea, respondit scriptura libero eius arbitrio, quod iā superius dixi: Noli vinci à malo, sed vince in bono malum: quod tamen vt fiat, adiuuat gratia, quæ nisi adiuuerit, nihil lex erit, nisi virtus peccati. Augetur enim concupiscentia, & maiores vires accipit lege prohibente, nisi adiuuet spiritus gratiæ: hæc Augustinus.

Idem de bono viduitatis, Cap. 11.

Nuptiæ non licent hijs, qui vouerunt.

Vapropter non possum quidem dicere à proposito meliore lapsas, si nupserint, sceminas, adulteria esse, non coniugia: sed planè non dubitauerim dicere, lapsas & ruinas